

## Pracovné hodiny Working hours

SLOVAK / SLOVENČINA

### Koľko hodín týždenne musíte pracovať?

V zákone sa uvádza, že väčšina pracovníkov by nemala pracovať v priemere viac ako 48 hodín týždenne. To zahŕňa aj všetky nadčasy. Môžete sa však rozhodnúť pracovať viac ako 48 hodín týždenne za predpokladu, že ste sa na tom dohodli so svojim zamestnávateľom. Ak s tým nesúhlasíte, váš zamestnávateľ vás nemôže nútiť pracovať viac ako 48 hodín týždenne.

Pre pracovníkov mladších ako 18 rokov existujú rôzne pravidlá, obvykle nesmú pracovať viac ako 40 hodín.

Tieto pravidlá sa nevzťahujú na niektorých ľudí. Ak pracujete v niektorej z nasledujúcich profesií, mali by ste si kvôli zisteniu počtu hodín, ktoré musíte odpracovať, pozrieť svoju pracovnú zmluvu.

- vodiči ako vodiči nákladných vozidiel, autobusov a ťažkých nákladných vozidiel,
- zamestnanci polície, armády a civilnej ochrany (napr. hasiči a pobrežná stráž),
- lekári praktikanti,
- zamestnanci v domácnosti v súkromných domoch.

Ak si nie ste istý, či by ste mali pracovať 48 hodín týždenne a myslíte si, že vaša profesia by mohla spadať do jednej z týchto kategórií, mali by ste vyhľadať radu odborníka (viď Ďalšia pomoc na konci tohto informačného listu).

### Čo sa myslí pod 48-hodinovým pracovným týždňom?

Pravidlo, že nemôžete pracovať viac ako 48 hodín týždenne, neznamená, že nikdy nemôžete odpracovať viac ako 48 hodín v jednom týždni. Počet hodín, ktoré môžete stráviť v práci, je zvyčajne spriemerovaný za obdobie 17 týždňov. Toto obdobie sa nazýva **referenčné obdobie**. Na výpočet vašej priemernej týždennej pracovnej doby musíte vydeliť počet hodín, ktoré ste odpracovali, počtom týždňov v referenčnom období. Pokiaľ toto číslo nie je vyššie ako 48, pracujete v zákonom povolených medziach.

### Čo sa počíta ako čas strávený v práci

Pri vypočítavaní vašej priemernej pracovnej doby sa istý čas nemôže započítať. Tento zahŕňa:

- dni, keď ste na dovolenke. Dĺžka dovolenky je minimálny počet dní, stanovených zákonom. Ak vám vaša pracovná zmluva zaisťuje viac, než je uvedený počet dní, tieto dni budú tiež počítané ako čas v práci,
- dni, keď ste pracovne neschopný,
- dni, keď ste na materskej, otcovskej, adopčnej alebo rodičovskej dovolenke,
- obedné prestávky (okrem prípadu, keď musíte cez ne pracovať),

- vaša cesta z a do práce (okrem prípadu, keď musíte kvôli práci cestovať, napr. na stretnutie),
- ak si prácu zoberiete domov, počíta sa to za odpracovaný čas, len ak s tým zamestnávateľ súhlasil.

## Pracovníci „v pohotovosti“

Ak si vaša práca vyžaduje, aby ste boli „v pohotovosti“, tieto hodiny sa počítajú ako pracovný čas.

Byť v pohotovosti vo všeobecnosti znamená, že musíte byť na mieste, o ktorom rozhodne váš zamestnávateľ. Toto môže znamenať, že musíte byť na vašom pracovisku, alebo ide o pobyt v určitej vzdialenosti od vášho pracoviska alebo doma.

Ak váš zamestnávateľ povie, že máte zostať na určitom mieste, keď ste v pohotovosti, potom všetky hodiny, počas ktorých ste v pohotovosti, sa počítajú ako čas strávený v práci. Toto je stále ten prípad aj vtedy, keď máte dovolené počas pohotovosti spať. Ak nemáte povinnosť zostať na určitom mieste, potom váš čas v pohotovosti sa nepočíta ako pracovný čas, až pokiaľ skutočne nezačnete pracovať.

## Môžete pracovať viac ako 48 hodín týždenne, ak chcete?

Ak sa tak rozhodnete, môžete pracovať viac ako 48 hodín týždenne, ale váš zamestnávateľ vás k súhlasu nesmie nútiť. Ak sa rozhodnete pracovať viac ako 48 hodín týždenne, musíte to vášmu zamestnávateľovi oznámiť písomne. Váš zamestnávateľ si o tom musí viesť záznam, aby mohol dokázať, že ste s tým súhlasili. Môžete zmeniť názor, ak chcete prestať pracovať viac ako 48 hodín týždenne. Vášmu zamestnávateľovi to musíte oznámiť najmenej sedem dní vopred. Výpovedná lehota môže byť maximálne až do troch mesiacov, ak ste sa na tom so zamestnávateľom predtým dohodli.

Ak ste pracovali viac ako 48 hodín týždenne a chcete prestať, je pravdepodobné, že sa vám zníži mzda.

## Môže vás váš zamestnávateľ nútiť pracovať viac ako 48 hodín týždenne?

Ak sa vás zamestnávateľ pokúsi prinútiť pracovať viac ako 48 hodín týždenne bez vášho súhlasu, bude tým porušovať zákon. Ak odmietnete pracovať viac ako 48 hodín týždenne, nesmie sa s vami kvôli tomu zaobchádzať nespravodlivo, nesmiete byť diskriminovaný ani znevýhodňovaný. Ak s vami zamestnávateľ kvôli tomu zaobchádza nespravodlivo, prepustí vás alebo uvoľní z dôvodu nadbytočnosti, môžete sa sťažovať na **zamestnanecký tribunál** (ale, ak ste zamestnanec, najskôr budete musieť podať písomnú sťažnosť svojmu zamestnávateľovi). Pre podanie žaloby na zamestnanecký tribunál sú stanovené prísne lehoty, zvyčajne sú to tri mesiace mínus jeden deň od dátumu, kedy sa naposledy stala vec, o ktorej podávate sťažnosť.

Ak chcete podať sťažnosť, mali by ste sa čo najskôr porozprávať so skúseným

